

*masa tusz; ** 10 m³, około 1 tony suchej masy

Rys. 6. Emisja CO₂ w produkcji zwierzęcej, w tonach/1 tonę produktu (Wenk, 2010)

nia w zakresie żywienia i utrzymania drobiu. Wprowadzone zakazy stosowania mączek zwierzęcych, antybiotykowych stymulatorów wzrostu oraz planowany zakaz stosowania kokcydiostatyków przyczyniają się do wzrostu kosztów produkcji, a w konsekwencji do obniżania konkurencyjności produktów unijnych na rynku światowym. Obowiązujące od 30 czerwca br. przepisy ograniczające obsadę kurcząt brojlerów do 33 kg żywca na 1 m² powierzchni kurnika, a po spełnieniu określonych warunków (za zgodą Powiatowego Lekarza Weterynarii) do 39 lub 42 kg, spowodują przejściowy spadek produkcji kurcząt i wzrost kosztów produkcji. Podobna sytuacja nastąpi od 2012 roku w produkcji jaj konsumpcyjnych. Na skutek ustawowego wprowadzenia nowego typu klatek, obsada niosek w kurnikach może zmniejszyć się nawet o ok. 25%, a koszty produkcji jaj wzrosnąć o 10% (Wężyk, 2010). Oczywiście dobrostan drobiu w chowie intensywnym wymaga poprawy, jednak można byłoby wprowadzić dłuższe okresy przejściowe. Polska wy-

stąpiła do UE o wydłużenie o 5 lat możliwości użytkowania klatek starego typu, jednak szanse na pozytywną decyzję w tej sprawie są znikome.

W trosce o bezpieczeństwo zdrowotne produktów drobiarskich UE wprowadza coraz bardziej restrykcyjne i kosztowne programy ograniczenia skażeń produktów drobiarskich bakteriami z rodzaju *Salmonella* i *Campylobacter*. Jest to w pełni uzasadnione, jednak analogiczne wymagania należy zastosować także odnośnie do producentów drobiu eksportujących na rynek unijny, a pochodzących spoza Unii. Odrębnym zagrożeniem dla całej produkcji zwierzęcej w UE, jednak największym dla drobiarstwa, jest narastająca obawa przed GMO. Wprowadzenie zakazu stosowania w żywieniu zwierząt pasz pochodzących z roślin modyfikowanych genetycznie spowoduje drastyczne pogorszenie efektywności produkcji drobiarskiej, a szczególnie mięsa drobiowego. W efekcie nastąpi spadek produkcji i wzrost cen. Nieuzasadnionym mitem jest bowiem twierdzenie, że w żywieniu drobiu soję modyfikowaną genetycznie można zastąpić nasionami roślin strączkowych.

Podsumowując rozważania dotyczące uwarunkowań rozwoju drobiarstwa należy jeszcze podkreślić rolę nauki i wdrażania jej osiągnięć w tym zakresie. Wzrost potencjału genetycznego ptaków, mimo zastosowania w programach hodowlanych osiągnięć genetyki molekularnej, będzie zdecydowanie wolniejszy niż dotychczas wskutek ciągłego zmniejszania się zmienności genetycznej. Większego postępu hodowlanego należy jednak oczekiwać w zakresie zwiększenia odporności ptaków na choroby. Duże wyzwania stoją przed specjalistami z zakresu fizjologii żywienia drobiu, bowiem zapewnienie *gut health* ptaków jest jednym z najważniejszych problemów do rozwiązania w najbliższych latach. W zakresie utrzymania ptaków konieczny jest dalszy postęp dotyczący ograniczania szkodliwego oddziaływania ferm na środowisko. Laughlin (2007) przewiduje, że w 2050 roku brojlery w wieku 22 dni osiągać będą 2 kg masy ciała przy zużyciu 1,25 kg paszy na 1 kg przyrostu. Czy przewidywania te są realne? Na podstawie postępu w tym zakresie w minionych 40 latach można zdecydowanie odpowiedzieć: tak.

Rozstrzygnięcie III edycji Konkursu na najlepszą pracę doktorską z zakresu nauk zootechnicznych

Do Konkursu zgłoszono łącznie 8 prac doktorskich z 6 ośrodków naukowych: Instytutu Fizjologii i Żywienia Zwierząt PAN w Jabłonie – 3 prace, oraz po 1 pracy z Instytutu Genetyki i

Hodowli Zwierząt PAN w Jastrzębcu, Instytutu Zootechniki PIB w Krakowie, Uniwersytetu Przyrodniczego w Lublinie, Uniwersytetu Rolniczego w Krakowie i Uniwersytetu Technologiczno-Przyrodniczego w Bydgoszczy.

Komisja Konkursowa pod przewodnictwem prof. dr. hab. Zygmunta Litwińczuka, na posiedzeniu 9 czerwca 2010 roku, po wysłuchaniu opinii przygotowanych przez recenzentów: prof. dr. hab. Bronisława Borysa, prof. dr. hab. Henryka Grodzkiego, prof. dr. hab. Stanisława Kondrackiego, prof. dr. hab. Romana Niżnikowskiego i dr. hab. Jolantę Oprządek przyznała, zgodnie z regulaminem po jednej nagrodzie I, II i III stopnia oraz jedno wyróżnienie. Oceniając prace brano pod uwagę: wartość naukową (poznawczą); wartość aplikacyjną, w tym głównie przy-

datność dla praktyki zootechnicznej; stosowane metody badawcze; dobór piśmiennictwa i formalną poprawność pracy.

I nagroda – dr Andrzej Herman za pracę pt. „Wpływ stresu immunologicznego i interleukiny-1 β na układ podwzgórzowo-przysadkowo-gonadotropowy u anestralnych owiec”. Praca wykonana pod kierunkiem **doc. dr hab. Doroty Tomaszewskiej-Zaremby** w Instytucie Fizjologii i Żywienia Zwierząt PAN w Jabłonie.

II nagroda – dr Wioletta Sawicka-Zugaj za pracę pt. „Ocena zmienności genetycznej w istniejącej populacji bydła białogrzbietego na podstawie markerów mikrosatelitarnych DNA”. Praca wykonana pod kierunkiem **prof. dr hab. Zygmunta Litwińczuka** w Katedrze Hodowli Bydła Uniwersytetu Przyrodniczego w Lublinie.

III nagroda – dr Krzysztof Andres za pracę pt. „Charakterystyka genetyczna gęsi zatorskiej w oparciu o polimorfizm DNA”. Praca wykonana pod kierunkiem **dr hab. Ewy Kapkowskiej, prof. UR** w Katedrze Hodowli Drobiu, Zwierząt Futerkowych i Zoohigieny Uniwersytetu Rolniczego w Krakowie.

Wyróżnienie – dr Marta Walczak za pracę pt. „Warunkowanie instrumentalne psów do wykrywania markerów zapachowych chorób nowotworowych”. Praca wykonana pod kierunkiem **prof. dr hab. Tadeusza Jezierskiego** w Instytucie Genetyki i Hodowli Zwierząt PAN w Jastrzębcu.

Nagrody w konkursie ufundowało Ministerstwo Nauki i Szkolnictwa Wyższego oraz Polskie Towarzystwo Zootechniczne.

Rozstrzygnięcie XXVII edycji Konkursu na najlepszą pracę magisterską z zakresu nauk zootechnicznych

Sąd Konkursowy, w składzie: prof. dr hab. Bronisław Borys (przewodniczący), dr hab. Jolanta Oprządek, dr hab. Janusz Pająk, obradował 25 czerwca 2010 r. Ogółem do konkursu zgłoszono 72 prace magisterskie z 9 uczelni rolniczych. Po kilkanaście prac wpłynęło z Uniwersytetu Rolniczego w Krakowie – 18, Uniwersytetu Przyrodniczego w Poznaniu – 17 i Uniwersytetu Przyrodniczego we Wrocławiu – 14, z pozostałych uczelni po kilka: 7 ze Szkoły Głównej Gospodarstwa Wiejskiego w Warszawie, po 4 z Uniwersytetu Przyrodniczego w Lublinie i Uniwersytetu Warmińsko-Mazurskiego w Olsztynie, po 3 z Akademii Podlaskiej w Siedlcach i Zachodniopomorskiego Uniwersytetu Technologicznego w Szczecinie oraz 2 prace z Uniwersytetu Technologiczno-Przyrodniczego w Bydgoszczy. Wybrani przez Sąd Konkursowy recenzenci oceniali prace w 8 grupach tematycznych: genetyka (3 prace), chów i hodowla bydła (12 prac), chów i hodowla trzody chlewnej (11 prac), chów i hodowla koni (14 prac), chów i hodowla zwierząt futerkowych (12 prac), chów i hodowla zwierząt amatorskich i dzikich (9 prac), żywienie zwierząt i paszoznawstwo (6 prac), inne (5 prac).

Po zapoznaniu się z recenzjami i dyskusji przyznano 8 nagród pierwszych, 14 drugich, 16 trzecich oraz 13 wyróżnień.

GENETYKA

I nagroda – mgr Agata Czapla za pracę pt. „Gen T warunkujący krótkoogoniastotę oraz bezogoniastotę u psów rasy pembroke welsh corgi”. Praca wykonana pod kierunkiem

dr Joanny Gruszczyńskiej w Katedrze Genetyki i Ogólnej Hodowli Zwierząt Szkoły Głównej Gospodarstwa Wiejskiego w Warszawie.

III nagroda – mgr Paulina Paczyńska za pracę pt. „Polimorfizm regionu 5'-flankującego genu adiponektyny człowieka i świni”. Praca wykonana pod kierunkiem **prof. dr hab. Marka Świtońskiego** w Katedrze Genetyki i Podstaw Hodowli Zwierząt Uniwersytetu Przyrodniczego w Poznaniu.

III nagroda – mgr Maria Grześ za pracę pt. „Polimorfizm regionu 5'-flankującego genu rezystyny człowieka i świni”. Praca wykonana pod kierunkiem **prof. dr hab. Marka Świtońskiego** w Katedrze Genetyki i Podstaw Hodowli Zwierząt Uniwersytetu Przyrodniczego w Poznaniu.

CHÓW I HODOWLA BYDŁA

I nagroda – mgr Katarzyna Paczyńska za pracę pt. „Wpływ dodatku drożdży dla krów w okresie zasuszania na jakość siary i zawartość immunoglobulin w surowicy ich cieląt”. Praca wykonana pod kierunkiem **dr hab. Andrzeja Zachwieji, prof. nadzw.** w Zakładzie Hodowli Bydła i Produkcji Mleka Uniwersytetu Przyrodniczego we Wrocławiu.

II nagroda – mgr Emil Jesiołkiewicz za pracę pt. „Parametry genetyczne dziennej zawartości laktozy oraz innych cech użyteczności mlecznej krów rasy polskiej holsztyńsko-fryzyjskiej odmiany czarno-białej”. Praca wykonana pod kierunkiem **dr hab. Ewy Ptaak** w Katedrze Genetyki i Metod Doskonalenia Zwierząt Uniwersytetu Rolniczego w Krakowie.

II nagroda – mgr Kaja Bierowiec-Widórek za pracę pt. „Występowanie motylicy wątrobowej *Fasciola hepatica* u bydła rzeźnego”. Praca wykonana pod kierunkiem **dr inż. Marty Skalskiej** w Katedrze Zoologii i Ekologii Uniwersytetu Rolniczego w Krakowie.

III nagroda – mgr Daniel Aleksander za pracę pt. „Genetyczne i środowiskowe uwarunkowanie długowieczności bydła”. Praca wykonana pod kierunkiem **prof. dr hab. Tomasza Szwaczkowskiego** w Katedrze Genetyki i Podstaw Hodowli Zwierząt Uniwersytetu Przyrodniczego w Poznaniu.